

Bruxelles, 25 noiembrie 2024
(OR. en)

15569/24

SOC 832
EMPL 583
GENDER 251
ECOFIN 1363
EDUC 437

NOTĂ

Sursă:	Președinția
Destinatar:	Comitetul Reprezentanților Permanenți/Consiliul
Subiect:	Soluții cuprinzătoare pentru provocările demografice: sprijinirea părinților și valorificarea potențialului neexploatat al tinerilor și al generațiilor mai în vârstă - <i>Dezbateri de orientare</i>

În anexă, se pune la dispoziția delegațiilor o notă de orientare elaborată de președinție, în vederea dezbaterii de orientare privind subiectul sus-menționat care va avea loc în cadrul reuniunii Consiliului EPSCO din 2 decembrie 2024.

**Soluții cuprinzătoare pentru provocările demografice:
sprijinirea părinților și valorificarea
potențialului neexploatat al tinerilor și al generațiilor mai în vârstă**

Dezbatere de orientare

Schimbările demografice au o influență majoră asupra societăților și a capitalului uman al Uniunii Europene. Acestea ne afectează economiile în ansamblu, precum și coeziunea noastră teritorială și socială. Populația Europei îmbătrânește și va începe să scadă în curând. Până în 2050, se preconizează că ponderea UE în populația mondială va fi mai mică de 5 %. Aceste tendințe demografice pot avea implicații semnificative asupra competitivității pe termen lung a UE. Dacă astfel de tendințe persistă, ele ar putea exacerba deficitele de pe piața forței de muncă și ar putea exercita presiuni asupra bugetelor naționale și a sistemelor de securitate socială. Pe lângă preocupările legate de sustenabilitate, aceste tendințe au, de asemenea, un impact profund asupra productivității.

Schimbările demografice sunt influențate în mare măsură de alegerile individuale. Prin urmare, principalul obiectiv al politicilor UE și naționale ar trebui să fie sprijinirea persoanelor fizice în realizarea aspirațiilor lor legate de cariera personală și de viața de familie, printre altele.

Sprijinirea părinților în provocările demografice presante de astăzi

Având în vedere provocările menționate mai sus, ar trebui să se pună un accent deosebit pe consolidarea sprijinului cuprinzător acordat părinților pentru a crea un mediu mai favorabil familiei, care să abordeze impactul socioeconomic al îmbătrânirii și al scăderii ratei natalității. Un astfel de mediu ar trebui să țină seama de beneficiile îmbunătățirii echilibrului dintre viața profesională și cea privată și a egalității de gen, permițând ambilor părinți, femei și bărbați, să desfășoare o activitate remunerată. Politicile ar trebui să exploreze și să consolideze măsuri precum consolidarea concediului pentru creșterea copilului compensat în mod adecvat și flexibil, inclusiv concediul de paternitate, servicii de îngrijire a copiilor și de îngrijire pe termen lung accesibile și de înaltă calitate la prețuri accesibile, precum și măsuri de facilitare a accesului la locuințe decente, sustenabile și la prețuri accesibile.

Atunci când sprijinim persoanele fizice și părinții în reconcilierea vieții profesionale cu cea privată, este esențial să avem în vedere o „abordare în funcție de nevoi”, care înseamnă un cadru flexibil, adaptabil, care să prioritizeze și să abordeze diferitele nevoi personale și profesionale ale lucrătorilor, promovând în același timp partajarea egală a responsabilităților de îngrijire între femei și bărbați și promovând reconcilierea dintre responsabilitățile profesionale și cele de îngrijire. O astfel de abordare subliniază importanța înțelegerii și a satisfacerii nevoilor specifice ale persoanelor pentru a le spori starea de bine. Aceasta implică evaluarea și luarea în considerare a circumstanțelor specifice ale cetățenilor UE, cum ar fi responsabilitățile familiale și planurile de viață, inclusiv obiectivele de creștere a copiilor și de dezvoltare profesională, precum și promovarea egalității de gen. Formulele flexibile de lucru pot îmbunătăți în mod semnificativ echilibrul dintre viața profesională și cea privată a părinților, le pot permite să fie activi pe piața forței de muncă și să gestioneze mai bine familia și munca. Acest lucru trebuie să fie însoțit de servicii abordabile, accesibile și de înaltă calitate pentru educația și îngrijirea timpurie, precum și de îngrijire pe termen lung.

Egalitatea de gen este un alt aspect important. Atunci când sprijinim părinții și familiile, este esențial să încurajăm participarea egală a femeilor și bărbaților la responsabilitățile de îngrijire și la responsabilitățile casnice, precum și să consolidăm politicile la locul de muncă ce răspund nevoilor și circumstanțelor individuale ale femeilor și bărbaților care cresc copii mici, permițându-le astfel să își împlinească aspirațiile. Acest lucru va împiedica, de asemenea, retragerea timpurie de pe piața forței de muncă a persoanelor cu responsabilități de îngrijire.

Pe lângă echilibrul dintre viața profesională și cea privată, disponibilitatea și accesul la locuințe decente cu prețuri accesibile sunt, de asemenea, extrem de importante pentru crearea unui mediu favorabil familiei. Acest lucru contribuie la un sentiment de securitate și oferă o bază pentru întemeierea unei familii. De exemplu, subvențiile bine orientate pentru locuințe, în special într-un format nerambursabil, pot contribui, fără îndoială, la atingerea acestui obiectiv, atunci când sunt combinate cu măsuri structurale menite să asigure furnizarea și disponibilitatea unor locuințe la prețuri accesibile, decente și sustenabile.

Stabilitatea financiară a familiilor este esențială în abordarea problemei schimbărilor demografice, printr-o abordare a cauzelor profunde ale acestora însoțită, în același timp, de o adaptare la noile realități. Sistemele de impozitare și de prestații sociale bine concepute asigură o situație financiară mai bună a persoanelor fizice în cazul angajării într-un loc de muncă remunerat. Alocațiile pentru copii reprezintă, de asemenea, o modalitate de a sprijini întemeierea unei familii și de a depăși obstacolele financiare în ceea ce privește îndeplinirea planurilor de viață individuale.

Măsurile care vizează promovarea echilibrului dintre viața profesională și cea privată în funcție de nevoi, promovarea egalității de gen, sprijinirea accesului la locuințe cu prețuri accesibile, precum și asigurarea stabilității financiare și a independenței economice a familiilor au scopul de a facilita împlinirea de către părinți a aspirațiilor lor de a avea copii și de a-și îndeplini obiectivele profesionale. Prin reducerea barierelor financiare și sociale, aceste politici urmăresc să încurajeze creșterea economică, să reducă presiunile economice asupra părinților și să creeze condiții stabile pentru creșterea copiilor în toate statele membre ale UE.

Valorificarea potențialului neexploatat al tinerilor și al generațiilor mai în vârstă

Pentru a gestiona provocările demografice presante de astăzi, putem, de asemenea, să valorificăm punctele forte ale generațiilor mai tinere și mai în vârstă. Astfel cum s-a subliniat în setul de instrumente privind demografia, utilizarea potențialului pe piața forței de muncă al grupurilor mai tinere și mai în vârstă a fost și va fi una dintre cele mai eficiente măsuri de atenuare a impactului schimbărilor demografice. În același timp, este din ce în ce mai necesar să se creeze legături între diferitele realități ale generațiilor și să se încurajeze o colaborare, pe bază voluntară, care să faciliteze responsabilitățile de îngrijire ale părinților.

În plus, este necesar să valorificăm competențele și potențialul persoanelor mai tinere și ale persoanelor în vârstă, punând accentul pe educație, recalificare și opțiuni flexibile de ocupare a forței de muncă, pentru a ne adapta la realitățile demografice, a stimula reziliența economică și a promova solidaritatea între generații în întreaga UE. Generațiile mai tinere pot oferi perspective noi, pot contribui cu competențe tehnologice și pot oferi sprijin educațional copiilor, ceea ce poate lăsa părinților mai mult timp pentru a se concentra asupra propriilor roluri. Programele care le permit tinerilor adulți, pe lângă dezvoltarea lor personală și profesională, să intre în contact în mod voluntar cu familiile care au nevoie de tutoriat, de îngrijire a copiilor sau de mentorat, ar putea ușura sarcinile zilnice ale părinților, oferind un ajutor la nivel practic și emoțional.

În același timp, generația mai în vârstă dispune de o experiență de viață bogată, de pe urma căreia familiile tinere pot beneficia în mod considerabil. Instituirea unor inițiative și activități intergeneraționale, cum ar fi programele educaționale și de tutoriat, rețelele de voluntari sau îngrijirea flexibilă, cu fracțiune de normă, oferită de către pensionari, inclusiv în mod voluntar, poate permite adulților în vârstă să se implice în calitate de mentori, persoane care ajută și îngrijitori. Acestea pot nu numai să îmbogățească viața de familie, ci și să ofere adulților în vârstă care se confruntă cu singurătatea un sentiment de utilitate.

Toate aceste măsuri și eforturi puse împreună pot crea o comunitate de sprijin bazată pe dialog și solidaritate între generații, în care potențialul fiecărei generații contribuie la o societate coerentă, împărțind greutățile părinților în moduri care aduc beneficii tuturor.

Având în vedere cele de mai sus, miniștrii sunt invitați să dezbată următoarele întrebări de orientare:

- *Cum putem oferi asistență tinerilor pentru ca aceștia să-și împlinescă aspirațiile în ceea ce privește dezvoltarea lor profesională personală și întemeierea unei familii?*
- *Ce măsuri pot contribui la sprijinirea suplimentară, pentru părinți, a unui echilibru între viața profesională și cea privată în funcție de nevoi, în special pentru părinții cu copii mici?*
- *Cum pot contribui solidaritatea între generații și valorificarea potențialului neexploatat al generațiilor tinere și mai în vârstă la echilibrul dintre viața profesională și cea privată a părinților în contextul schimbărilor demografice?*